

Akt nr:
O-F2a-LS7 / 60

AU\$O-F2a-LS7/60

76

INKOM

Ls 7/60

den 16 JUN 1960 till
VÄSTERBYGDENS
VATTENDOMSTOL

Bergums kloaklednings-
och dikningsföretag år 1960

Bergums socken,

Älvsborgs län.

H a n d l i n g a r

tillhörande

Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960

i Bergums socken,

Älvsborgs län,

upprättade vid syneförrättning enligt vattenlagen av

lantbruksingenjör Kurt Dahlgren.

Akten innehåller 68 skrivna och paginerade sidor.

Till akten hör 2 blad ritningar.

Protokoll hållet vid syneförrättning för
avledande av kloakvatten från Bergums
kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län.

Den 29 november 1957 inställde sig undertecknad lantbruksingenjör i Bergums kyrkskola, Olofstorp för att jämlikt nedan omnämnda förordnande verkställa ifrågavarande förrättning. Kungörelse om sammanträdet, som den 6 november avsänts till vederbörande pastorsämbete hade söndagen den 10 november blivit i laga ordning anslagen i Bergums församling samt tisdagen den 8 november, allt år 1957, varit införd i Göteborgs-Posten, varjämte underrättelse om förrättningen jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 8, 40 och 44 §§ utsänts till kända sakägare och myndigheter.

På grund härav hade följande personer kommit tillstädes:

Sökande till förrättningen:

Stora Lundby folkskolestyrelse genom
kyrkoherde Alvar Riegnell och
landstingsman Robert Johansson

Övriga sakägare:

Ragnar Nilsson, Liden, Olofstorp

Karl Bengtsson, Stommen

Alfred Hansson, "

Tore Niklasson, Hovgården

Hälsovårdsnämnden i St. Lundby genom ordf.

Gustav Svensson

Distriktsingenjören för vatten och avlopp i Älvsborgs län ingenjör

Jansson.

Såsom biträdande godemän inställde sig på grund av särskilda kallelser skiftesgodemännen Folke Lundgren, Berg Stenkullen, Gustaf Gustafsson, Västerg. Gunnilse.

§ 1.

Vid sammanträdets början upplästes förordnandet för förrättningsmannen, Bil. n:r 1. Området ingår icke i kommunens verksamhetsområde för allmän vatten- och avloppsanläggning.

§ 2.

Ingen jävsanmärkning framställdes mot synemännen, som själva ej heller visste sig i något hänseende stå i jävsförhållande till sakägare i företaget. Biträdande godemännen hade avlagt föreskriven ed.

§ 3.

Mot företaget anfördes ej laga hinder.

§ 4.

Förrättningsmannen lämnade en sammanfattande redogörelse för anledningen till förrättningen, samt meddelade att en förberedande överläggning på platsen hade hållits med parterna den 17 september 1957. Förrättningsmannen meddelade vidare att redogörelse för förrättningen hade översänts till Statens Vatteninspektion, som även hade avgivit yttrande i ärendet. Skrivelserna upplästes i huvudsakliga delar och fogades till protokollet såsom bil. nr 5 och 6.

§ 5.

Förrättningsmannen lämnade därefter en redogörelse för de principiella

möjligheter för avloppsvattnets avledande som f.n. står till buds samt meddelade att flygfotobilden över området i skala 1:1000 skulle användas som grundkarta för förrättningen.

§ 6.

Framställdes följande yrkanden:

1. Yrkade sökanden att företaget skulle utföras så att avloppsvattnet kan avledas utan men för närboende och till lägsta kostnad.
2. Ansåg Ragnar Nilsson att det börde göras flera alternativa förslag att lösa frågan om avloppsvattnets avledande bl.a. kan en separat ledning anläggas till Lärjeån som skulle kunna vara till nytta för flera markägare, vidare skulle vattnet kunna avledas åt annat håll ev. då med en flyttning av bef. slamavskiljare.

Vidare anförde hr Nilsson att de föreslagna alternativen infiltration eller anslutning till hans avloppsledning, som är en 3" tegelrörsledning, för hans del måste anses mindre lämpliga.

3. På fråga av förrättningsmannen meddelades att ingen av de närvarande markägarna önskar förena sig med sökandena.
4. Meddelade distriktsingenjören att området icke kunde hänföras till sådant verksamhetsområde, som omförmäles i lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.
5. Meddelade skolstyrelsens ordf. att skolöverläkaren hade påtalat att avloppsfrågan vid skolan skulle lösas med största skyndsamhet.
6. Hr Nilsson hade inget att invända mot att en separat ledning för skolans avlopp anlades till en norr om hans fastighet befintlig

bäck, som avrinner till Lärjeån.

§ 7.

Förrättningsmannen meddelade, att synemännen nu omedelbart skulle påbörja erforderliga undersökningar och värderingar.

§ 8.

Då några ytterligare framställningar icke gjordes, meddelade förrättningsmannen vidare, att nytt sammanträde skulle i laga ordning kungöras. Protokollet upplästes och godkändes.

Dag som ovan

Joan Dröin

lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

Folke Lundgren *Gustaf Gustafsson*

TUMBA 1957

Den 22 september 1959, klockan 14.00.

Sedan undertecknad förrättningsman förordnats, bilaga 1, att handlägga denna syneförrättning hade sammanträde utsatts att hållas i Bergums skola. Kungörelse om sammanträdet hade införts i tidningen Göteborgs Posten samt anslagits i Bergums församling, varjämte kända sakägare fått meddelanden enligt bifogade förteckning, bilaga 7 - 9.

Till sammanträdet hade infunnit sig

godemän:

lantbrukare Lars Aronsson, Hovgården, Olofstorp

" Gunnar Persson, Ekvalla, Olofstorp

såsom sökande:

Riksdagsman Robert Johansson och ingenjör Gunnar Karlsson

såsom ombud för skolstyrelsen

såsom övriga delägare:

Ordföranden i Stora Lundby Kommunalnämnd, John Karlsson, Gråbo

" i Hälsovårdsnämnden i St. Lundby kommun, Gustav Svensson,
Gråbo

Ragnar Nilsson, Liden, Olofstorp, även bitr. av ombudsman Edvard Taube

Bröderna Karl och Nils Bengtsson, Stommen, Olofstorp

Alfred Hansson, Stommen, Olofstorp

Tore Niklasson, Hovgården, Olofstorp

Vägrövaltningen i Älvsborgs län, Vänersborg

genom Vägmästare Villehard Edvardsson enligt fullmakt bilaga 10.

§ 9.

Det nya förordnandet upplästes.

7.
§ 10.

Jäv mot synemännen anmäldes på förfrågan ej, ej heller visste någon av dessa med sig något jävsförhållande till någon av sakägarna.

§ 11.

Förrättningsmannen framlade plankarta över förrättningsområdet och profilritningar över avloppen samt redogjorde för planerat förslag.

§ 12.

Markägarna yrkade ersättning för intrång och skördeskador, som kunde komma att uppstå vid företagets utförande och underhåll.

§ 13.

Vägmästare Edvardsson yrkade att särskild trumma skulle läggas för vatten, som avledde kloakvatten, enär vägförvaltningen inte ansåg sig kunna underhålla en dylik trumma.

§ 14.

Ingenjör Karlsson och Gustav Svensson m.fl. ansåg, att rening utöver slamavskiljning inte var erforderlig i det aktuella fallet och yrkade att sådan ur kostnadssynpunkt ej skulle förekomma.

§ 15.

Markägarna önskade deltaga i kostnaderna endast i den mån de kunde anse sig ha nytta av företaget.

§ 16.

Karl Bengtsson ifrågasatte något ändrad sträckning över hans mark.

§ 17.

Ragnar Nilsson önskade att grusfilter förlagt på hans mark helst

skulle undvikas. Han önskade också uppmärksamma att befintlig vattentäkt ej fick förörensas.

§ 18.

Skrivelse från Statens Vatteninspektion upplästes, bilaga 12.

§ 19.

Uppgavs av markägarna att den befintliga ledningen på sträckan 23+41-26+23 anlagts omkring år 1931. Den anses fungera tillfredsställande.

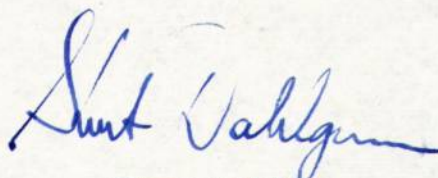
§ 20.

Nytt sammanträde skulle hållas enligt vad som komme att meddelas i laga ordning.

§ 21.

Meddelades att synemännen omedelbart ämnade påbörja erforderliga värderingar av markerna i företaget m.m. Dagens protokoll upplästes, varefter sammanträdet å förrättningsstället upplöstes.

Bergum, Olofstorp den 22 september 1959.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

Den 25 april 1960, klockan 15.00 inställde sig åter undertecknad förrättningsman i Bergums kyrkskola för att fortsätta förrättnings handläggning. Kungörelse om sammanträdet hade införts i tidningen Göteborgs Posten och anslagits i Bergums församling, varjämte meddelanden utsänts enligt bifogad förteckning, bilaga 13 - 15.

Närvarande

godemän:

Lantbrukare Lars Aronsson, Hovgården, Olofstorp

" Gunnar Persson, Ekvalla, "

sakägare:

Ordföranden i Hälsovårdsnämnden i Stora Lundby kommun,

Gustav Svensson, Gråbo

Ragnar Nilsson, Liden, Olofstorp

Bröderna Karl och Nils Bengtsson, Stommen, "

Alfred Hansson, " "

Tore Niklasson, Hovgården, "

Såsom ombud för St. Lundby skolstyrelse

ordförande Kyrkoherde A. Riegnell samt Gunnar Karlsson, Bertil Larsson och Josef Relesjö enligt fullmakt bilaga 16.

§ 22.

Meddelades att skrivelse med diverse yrkanden insänts till förrättningsmannen från Ragnar Nilsson, bilaga 17.

§ 23.

Vägförvaltningens yttranden angående vissa förslag bifogades protokollet, bilaga 18 - 19.

§ 24.

Det av förrättningsmannen upprättade förslaget med därtill hörande längder genomgicks med sakägarna.

§ 25.

Ragne ?/n

Folke Nilsson framförde, att han för en kostnad av ca 550 kronor kunde avleda kloakvattnet mot bäcken i nordostlig riktning och nekade därför att deltaga i högre kostnader än så i de gemensamma anläggningarna. Vidare framförde han, att han ej ville ha delaktighet i sträckan F - G emedan detta borde vara skolans egen sak och då det var väsentlig risk för frostsador och andra skador i denna sträcka. I de senare synpunkterna instämde Bengtsson och Niklasson.

Nilsson ifrågasatte även om inte sträckningen borde väljas söder ut från skolan, bland annat med hänsyn till eventuell anslutning av w.c. från kyrkan.

§ 26.

Upplästes synemännens utlåtande angående företaget.

§ 27.

Synemännen fann ej skäl ändra förslaget beträffande de framförda yrkandena.

§ 28.

Till ordföranden i styrelsen för företaget valdes lantbrukare Josef Relesjö, Dansered, Olofstorp, tel. Lerum 20077 och till övriga ledamöter Bertil Larsson med Hasse Ryberg som suppleant för dessa båda samt Ragnar Nilsson och Nils Bengtsson. Vid lika röstetal i styrelsen skulle ordföranden ha utslagsröst.

//.

Nils Bengtsson fick i uppdrag mottaga och förvara till företaget hörande kartor och handlingar.

§ 29.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen skall synemännens utlåtande underställas vattendomstolens prövning innan förrättningen kan vinna laga kraft, vilket förrättningsmannen meddelade.

§ 30.

Sedan bestämmelserna angående besvär mot förrättningen enligt vattenlagen 11 kap. 85 § meddelats sakägarna och dagens protokoll upplästs, förklarades förrättningen avslutad.

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

LÄNSSTYRELSEN

I

ÄLVSBORGS LÄN

Landskansliet

IIIM 14 58.

Stämpel.

Avskrift.R e s o l u t i o n .

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen förordnas lantbruksingenjören Kurt Dahlgren, Vänersborg, att i laga ordning handlägga i bilagda ansökan omförmälda förrättningar. Riksantikvarieämbetets skrivelse den 3 februari 1956 angående fasta fornlämningar bifogas för vederbörligt beaktande.

Samtliga handlingar översändes till förrättningsmannen.

I samband härmed återkallas de av länsstyrelsen för lantbruksingenjören John Rödén, Vänersborg, meddelade förordnandena. Vänersborg i landskansliet den 14 april 1958.

På länsstyrelsens vägnar:

Åke Paulsson

Ture Sandelin

Rätt avskrivet betygas:

B. Kallgren
Vänersborg

M. Lännerberg
Vänersborg

Utdrag

ID 407

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län,
V ä n e r s b o r g .

På förekommen anledning anhålles, att bifogade fyrtioåtta förordnanden överföres på lantbruksingenjör Kurt Dahlgren, Vänersborg.

D.n:r	Torrläggning av mark inom	Socken	Förordnandet utfärdat den
III M. 60. 56	Bergum	Stora Lundby	5. 1. 1957

Vänersborg den 10 april 1958.

John Rödén

Då lantbruksingenjör Rödén tillträtt annan tjänst och avflyttat från Vänersborg tillstyrkes förestående förslag.

Vänersborg den 12 april 1958.

För lantbruksnämnden:

John Dahlström

Rätt utdraget betygas:

B. Kalkén
Vänersborg

M. Lönnberg
Vänersborg

LÄNSSTYRELSEN
I
ÄLVSBORGS LÄN

LANDSKANSLIET

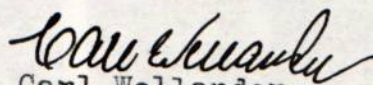
IIIM 60 56.

R e s o l u t i o n .

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ vattenlagen förordnas lantbruksingenjören John Rödén, Vänersborg, att i laga ordning handlägga i denna ansökan omförmäld förrättning. Riksantikvarieämbetets skrivelse den 3 februari 1956 om fasta fornlämningar bifogas för vederbörligt beaktande. Vänersborg i landskansliet den 5 januari 1957.

På länsstyrelsens vägnar:

Carl Wellander

L.A. Lenander

LÄNSSTYRELSEN
I
ÄLVSBORGS LÄN

LANDSKANSLIET

IIIM 60 56.

Int. till Lant-
bruksnämnden, Vänersborg
den 31 DEC. 1956
Dnr. 74/789.
70-11

RESOLUTION

Översändes till ..lantbruksnämnden..
i Älvsborgs läns norra område
för yttrande, som jämte remisshandling-
arna hit införs. Vänersborg i lands-
kansliet den ..28 december.....1956.

~~På tjänstens vägnar~~

Enligt uppdrag:

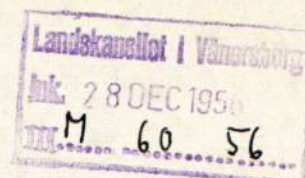
Nils Björk
Nils Björk.

STORA LUNDBY SKOLDISTRIKT

FOLKSKOLEXPEDITIONEN

GRÄBO

Ink. till Lant-
bruksnämnden, Vänersborg
den 31 DEC. 1956
Dnr, ...

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län,
Vänersborg.

Vid Bergums Kyrkskola, reg.nr Bergum Hovgården 6:10, befintlig w.c.-anläggning jämte reningsbrunnar och infiltrering å egen tomtmark har av hemmansägaren Ragnar Nilsson, Liden, Olöfstorp, påtalats, då han anser, att det kan medföra sanitära olägenheter för hans fastighet, reg.nr Bergum Liden 4:3-5 m.fl.

Stora Lundby folkskolstyrelse har hos Ragnar Nilsson begärt få undersöka om infiltrering i hans mark vore möjlig, vilket Nilsson icke tillåter. Senare har begärts få ansluta till befintlig avloppsledning från Nilssons fastighet, vilket också möter motstånd.

Stora Lundby folkskolstyrelse får därför hos Länsstyrelsen i Älvsborgs län hemställa att Länsstyrelsen med stöd av Vattenlagen utser förrättningsman att handlägga ifrågavarande ärende.

Gräbo den 22 december 1956.

Alvar Riegnell
/Alvar Riegnell/

folkskolstyrelsens ordf.

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbruksingenjör John Rödén, Vänersborg.

Vänersborg den 4 Jan. 1957
På lantbruksnämndens vägnar:

John Rödén
.....

17.
Förslag i Berg. Ku 10/11 57

Bil. 2.

K u n g ö r e l s e .

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att verkställa syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för avledande av kloakvatten från Bergums kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län, har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas i Bergums kyrkskola, Olofstorp, fredagen den 29 nov. 1957 kl. 14.00.

Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 6 november 1957.

På tjänstens vägnar:

John Rödén

lantbruksingenjör.

I laga ordning anslagen i Bergums församling söndagen den

10 nov.

1957, betygas:

Herald Engström
Kyrkoherde

Kungörelse

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att verkställa syneför rättning enligt vattenlagens bestämmelser för avledande av kloakvatten från Bergums kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län, har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas i Bergums kyrkskola, Olofstorp, fredagen den 29 nov. 1957 kl. 14.00.

Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

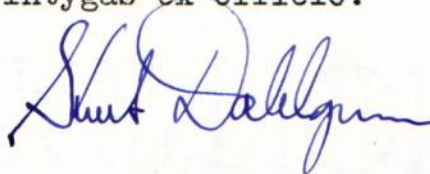
Värfersborg den 6 november 1957.

På tjänstens vägnar:

John Rödén

lantbruksingenjör.

Att ovanstående kungörelse varit införd i Göteborgs Posten den 8 november 1957 intygas ex officio:

F ö r t e c k n i n g

jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 8, 40 och 44 §§ över
de kända fastighetsägare, nyttjanderättshavare och myndigheter till
vilka underrättelse avsänts angående sammanträde för avledande av
kloakvatten från Bergums kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län.

Till sammanträde i Bergums kyrkskola, Olofstorp, fredagen den 29
nov. 1957 kl. 14.00

Ordf. i Stora Lundby folkskolestyrelse

Kyrkoherde A. Riegnell,

Gråbo

Ragnar Nilsson,

Liden,

Olofstorp

Br. Karl och Nils Bengtsson, Stommen,

"

Alfred Hansson,

"

"

Tore Niklasson,

Hovgården

"

Hälsovårdsnämnden i St. Lundby kommun,

Gråbo

Förste provinsialläkaren i Älvsborgs län,

Vänersborg

Distriktsingenjören för vatten och avlopp,
i Älvsborgs län.

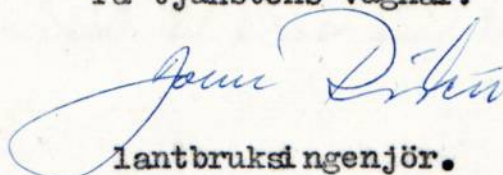
"

Statens vatteninspektion,

Drottningholm

Vänersborg den 11 november 1957.

På tjänstens vägnar:

lantbruksingenjör.

Till

Förste provinsialläkaren i Älvsborgs län, Vänersborg.

Distriktsingenjören för vatten och avlopp, "

Statens vatteninspektion, Drottningholm.

Undertecknad, förordnad att hålla syneförrättning enligt 8 kap. vattenlagen, får härmed ^{lämna} följande uppgifter angående det planerade företaget.

Benämning å företaget: Kloakavlopp från Bergums kyrkskola.

Socken och län: Bergums socken, Älvsborgs län.

A. Uppgifter att lämnas för samtliga företag.

Recipientens namn och platsen för företagets anslutning till densamma: Lärjeån strax öster Bergums kyrka.

Recipientens beskaffenhet:

2. Rinnande vattendrag: Genomsnittlig bredd ca 6 m, nederbördsområde 62 km².

Vattenbeskaffenhet i recipienten (här lämnas bland annat uppgift om annan förorening uppströms eller nedströms företaget):

Lärjeån användes f.n. som recipient för ett stort antal (över 100 st) enklare slamavskiljare, men Gråbo samhälle har för avsikt att inom en snar framtid bygga ett reningsverk, varigenom recipienten kommer att avlastas i hög grad.

B. Uppgifter rörande företag varigenom kloakvatten bortledes.

Antal anslutna personer 20 st. hushåll 2 st, fastigheter 1 st.

Antal wc för närvarande 3 st, efter företagets genomförande (beräknat) 3 st.

Förefintliga reningsanordningar: Slamavskiljning sker i en tvåkammars-

brunn, varefter vattnet leds ut i en stenfylld infiltrationsgrop. Från denna rinner vattnet ut på nedanförliggande tomt, varigenom sanitära obehag påstås uppkomma.

Planerade reningsåtgärder: Från slamavskiljaren avses vattnet antingen bortledas till en befintlig avloppsledning till Lärjeån eller också skall vattnet filtreras genom ett dräneringsfilter på ett fält med genomsläpplig jordart.

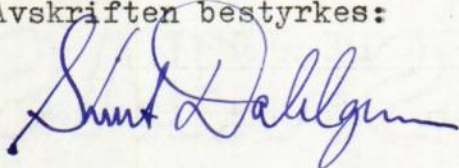
Vänersborg den 6 november 1957.

John Rödén

Förrättningsman.

Adress Box 93, Vänersborg.

Avskriften bestyrkes:

22.
Statens Vatteninspektion
KUNGL. FISKERISTYRELSEN

TILLSYNSAVDELNINGEN

DROTTNINGHOLM

Tel. Sthlm 99 04 64, 99 04 74

Bil. 6.

Akt nr 203: 277

Till

Lantbruksingenjören i Älvsborgs län

Box 93

V Ä N E R S B O R G

Ang. kloakavlopp från Bergums kyrkskola, Bergums socken,
Älvsborgs län.

Under förutsättning att någon vattentäkt eller liknande ej kommer att störas av den föreslagna anläggningen har statens vatteninspektion principiellt i stort sett inget att erinra mot att kloakvatten från Bergums kyrkskola efter effektiv avslamning ledes via befintlig avloppsledning till Lärjeån. En lokal förorening kommer givetvis att uppstå men med hänsyn till det lilla antalet anslutna personer - 20 st - synes några ytterligare åtgärder, såvitt nu kan bedömas på grundval ^{av} för statens vatteninspektion tillgängliga handlingar i ärendet, för närvarande inte behöva påfördras.

Drottningholm den 26 november 1957

Enligt uppdrag

Bertil Stendahl
Bertil Stendahl

K u n g ö r e l s e .

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att fortsätta handläggandet av syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län, har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas i Bergums Kyrkskola, Olofstorp, tisdagen den 22 september 1959 kl. 14.00.

Av förrättningen väntas även fastigheterna Bergum Västra 5⁶, 5¹³, 5¹² och 5² samt fastigheter och nyttjanderättshavare längs Lärjeån nedströms om ovan uppräknade fastigheter bliva berörda liksom allmän landsväg.

Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 1 september 1959.

På tjänstens vägnar:

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

I laga ordning anslagen i Bergums församling söndagen den

6/9 1959, betygas:

Per Olov Ingemarsson
kl.

KUNGÖRELSE

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att fortsätta handläggandet av syneförrättningen enligt vattenlagens bestämmelser för avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län, har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas i Bergums Kyrkskola, Olofstorp, tisdagen den 22 september 1959 kl. 14.00.

Av förrättningen väntas även fastigheterna Bergum Västra 5^a, 5^a, 5^a och 5^a samt fastigheter och nyttjanderättshavare längs Lärjeån nedströms om ovan uppräknade fastigheter bliva berörda liksom allmän landsväg.

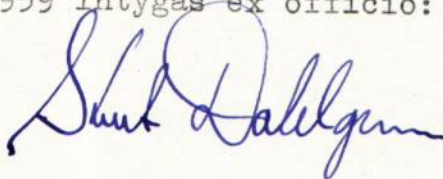
Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 1 sept. 1959.

På tjänstens vägnar:

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör.

Att ovanstående kungörelse varit införd i Göteborgs Posten den 5 september 1959 intygas ex officio:

F ö r t e c k n i n g

över de kända fastighetsägare, nyttjanderättshavare och myndigheter, vilka jämlikt vattenlagen 10 kap. 8, 40 och 44 §§ underrättats med delst avskrift av kungörelse angående sammanträdet för avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola i Bergums socken, Älvsborgs län, tisdagen den 22 september 1959 kl. 14.00.

Ordföranden i Stora Lundby Kommunalnämnd, Gråbo

Ordföranden i Hälsovårdsnämnden i St. Lundby kommun, Gråbo

Ragnar Nilsson, Liden, Olofstorp

Bröderna Karl och Nils Bengtsson, Stommen, Olofstorp

Alfred Hansson, Stommen, Olofstorp

Tore Niklasson, Hovgården, Olofstorp

Vägförvaltningen i Älvsborgs län, Vänersborg

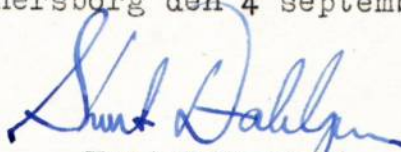
Distriktsingenjören för vatten och avlopp i Älvsborgs län, Vänersborg

Statens Vatteninspektion, Drottningholm

Förste provinsialläkaren i Älvsborgs län, Vänersborg

Till statens vatteninspektion har dessutom översänts avskrift av ansökningshandlingar jämte beskrivning över förhållandena på orten och föreslagna åtgärder.

Vänersborg den 4 september 1959.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Postadress VÄNERSBORG
Telefon 121 70 (växel)
Postgirokonton 18 29 15
5955-96/59

26.
Bil. 10.

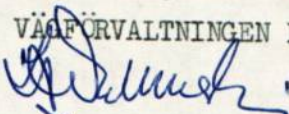
Fullmakt

Vägmästare Villehard Edvardsson, Stenkullen, befullmäktigas härigenom att vid sammanträde för fortsatt handläggning av syneför rättning för avledande av kloakvatten från Bergums kyrkskola i Bergums socken, utföra och bevaka Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens talan för Kungl. Maj:t och Kronan.

Sammanträdet har utsatts att hållas i Bergums Kyrkskola, Olofstorp, tisdagen den 22 september 1959 klockan 14.00.

Ombudets laga åtgärder godkännes.

Vänernborg den 9 september 1959
VÄGFÖRVALTNINGEN I ÄLVSBORGS LÄN

L.A. Wallmark

Avskrift.Bil. 11.

Till

Statens Vatteninspektion, Drottningholm
Förste Provinsialläkaren i Älvsborgs län, Vänersborg
Distriktsingenjören för vatten och avlopp i Älvsborgs län,
Vänersborg.

Undertecknad, förordnad att hålla syneförrättning enligt 8 och 10 kap. vattenlagen, får härmed lämna följande uppgifter angående det planerade företaget.

Företagets namn: Bergums kloakledningsföretag i Bergums socken, Stora Lundby kommun, Älvsborgs län.

Recipient. Alternativ 1: Lärjeån med utsläpp ca 700 m sydöst om Bergums kyrka. Nederbördsområde ca 65 km². Alternativ 2: Mindre bäck utgörande biflöde till Lärjeån. Utsläpp ca 500 m nordväst om Bergums kyrka och ca 1000 m uppströms om bäckens utflöde i Lärjeån.

Bäcken torde vara förorenad endast genom något enstaka utsläpp från befintliga lantgårdar, medan Lärjeån mottager kloakvatten från en ganska tät bebyggelse, vars tyngdpunkt ligger nedströms den nu aktuella utsläppspunkten. Prov på vattenföroreningen har ej tagits av mig, varken i bäcken eller ån, men den torde i ån icke vara oväsentlig. Uppströms utsläppspunkten har tidigare fastigheter i Gråbo samhälle haft avlopp med dålig slamavskiljning. Där har emellertid nu byggts gemensam slamavskiljare, vilket förbättrat förhållandena delvis. Småningom skall detta vatten avledas åt annat håll.

Bäcken enligt alternativ 2 har sommartid liten vattenföring och användes till vattning av kreatur, varför den enligt mitt förmenande är minst lämplig som recipient. Lärjeåns vatten användes tills vidare

som reservvattentäkt för Göteborg. Avsikten är att denna vattentäkt skall slopas.

Uppgifter rörande företaget: Antal anslutna personer: Skola med ca 30 elever och en bostadslägenhet samt dessutom eventuellt 2 - 3 andra bostäder. Från de senare finns redan avlopp till ån sedan kloakvattnet passerat mindre slamavskiljare, medan vattnet från skolan passerar s.k. trekammarbrunn och leds ut i en stenfylld infiltrationsgrop. Från denna rinner vattnet ut på nedanförliggande tomt, varigenom sanitära obehag påstås uppkomma.

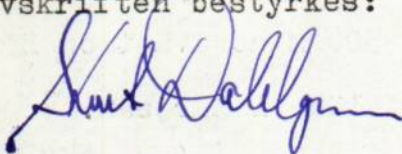
Planerad reningsåtgärd: Från skolans slamavskiljare planeras, att vattnet leds genom grusfilter, till vilket eventuella övriga avlopp även kopplas och vidare till recipienten.

Vänersborg den 4 september 1959.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Avskriften bestyrkes:

STATENS VATTENINSPEKTION

DROTTNINGHOLM

Tel. Sthlm (010) 99 0464, 99 0474 (växel)

Korrespondens och försändelser rörande tjänsteärenden adresseras till **Statens vatteninspektion**, ej till någon särskild tjänsteman.

Akt nr P:23/591369

Angiv detta aktnummer vid korrespondens i ärendet.

29.
Bil. 12.

Till

Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren

Lantbruksnämnden

Kungsgatan 17

Vänersborg.

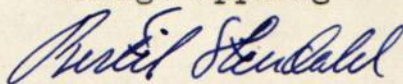
Ärende: Ang. Bergums kloakledningsföretag i Bergums socken, Stora Lundby kommun, Älvsborgs län.

Jämlikt föreskrifter i vattenlagen har statens vatteninspektion genom Eder skrivelse den 4/9 1959 erhållit avskrift av ansökan och kungörelse jämte vissa preliminära uppgifter beträffande rubricerade företag. Med anledning härav får vatteninspektionen meddela följande.

På grundval av hittills för vatteninspektionen tillgängliga handlingar i ärendet kan något definitivt ställningstagande icke ske. Preliminärt kan dock meddelas att avloppsutsläppet enligt alternativ 1 (i Lärjeån) torde vara att föredraga och att de föreslagna reningsåtgärderna ^{kan} accepteras i princip under förutsättning att garantier skapas för en tillfredsställande skötsel av slamavskiljare och grusfilter.

Drottningholm den 18 september 1959.

Enligt uppdrag

Bertil Stendahl

1 ex. Distriktsingenjören i Älvsborgs län, Vänersborg.

K u n g ö r e l s e .

Syneförrättning angående dels torrläggning av marker tillhörande Bergum V:a 4⁴, 5², 5⁶, 5¹², 5¹³ och dels avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola, Bergum V:a 5², 5¹² i Bergums socken, Älvsborgs län, handlägges ånyo vid sammanträde i Bergums Kyrkskola, Olofstorp, måndagen den 25 april 1960 klockan 15.00.

Företaget berör allmänna vägen nr 942.

Val av styrelse för företaget kommer samtidigt att förrättas.

Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 1 april 1960.

På tjänstens vägnar:

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

I laga ordning anslagen i Bergums församling söndagen den

3 april

1960, betygas:

Herbert Juhannesson
Kyrkostyrke

Kungörelse

Syneförrättning angående dels torrläggning av marker tillhörande Bergum V:a 44, 52, 56, 512, 513 och dels avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola, Bergum V:a 52, 512 i Bergums socken, Älvsborgs län, handlägges ånyo vid sammanträde i Bergums Kyrkskola, Olofstorp, måndagen den 25 april 1960 klockan 15.00.

Företaget berör allmänna vägen nr 942.

Val av styrelse för företaget kommer samtidigt att förrättas. Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

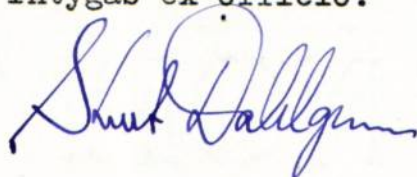
Vänersborg den 1 april 1960.

På tjänstens vägnar:

Kurt Dahlgren.

Lantbruksingenjör.

Att ovanstående kungörelse varit införd i Göteborgs Posten den 9 april 1960 intygas ex officio:

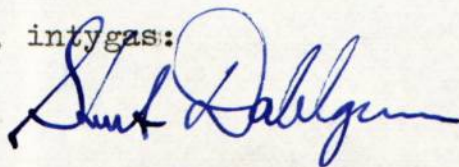

F ö r t e c k n i n g

över delägare i det avdikningsföretag, som avser torrläggning av marker tillhörande Bergum V:a 4⁴, 5², 5⁶, 5¹², 5¹³ och dels avledande av kloakvatten från Bergums Kyrkskola, Bergum V:a 5², 5¹² i Bergums socken, Älvsborgs län, vilka jämlikt vattenlagen 10 kap. 40 § underrättats angående sammanträdet måndagen den 25 april 1960 klockan 15.00.

Ordföranden i Stora Lundby Kommunalnämnd,	Gråbo	
" " Hälsovårdsnämnden i Stora Lundby kommun,		
Gustav Svensson,	Gråbo	
Vägförvaltningen i Älvsborgs län,	Vänersborg	
Distriktsingenjören för vatten och avlopp i Älvsborgs län,		
	Vänersborg	
Statens Vatteninspektion,	Drottningholm	
Förste provinsialläkaren i Älvsborgs län,	Vänersborg	
Ragnar Nilsson,	Liden,	Olofstorp
Bröderna Karl och Nils Bengtsson,	Stommen,	"
Alfred Hansson,	"	"
Tore Niklasson,	Hovgården,	"
Ordföranden i St. Lundby skolstyrelse,		
Kyrkoherde A. Riegnell,		Gråbo

Att underrättelse avsänts till förestående sakägare med posten
den 8 april 1960, intygas:

STORA LUNDBY SKOLDISTRIKT

FOLKSKOLEXPEDITIONEN

GRÄBO

Bil. 16.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med Stora Lundby Skolstyrelse
i Gräbo den 20 april 1960.

§ 73.

Till Skolstyrelsens ombud vid utlyst förrättning i Bergums Kyrkskola den
25 dennes ang. skolans avloppsanläggning utsågs kommunalingenjören Gunnar
Karlsson, handlanden Bertil Larsson, hemmansägaren Josef Relesjö med
hemmansägaren Hasse Ryberg som ersättare samt Skolstyrelsens ordf. kyrko-
herde Alvar Riegnell med rektor Alvar Frensborg som ersättare.

Som ovan

Alvar Riegnell
ordf.

Alvar Frensborg
sekr.

Justeras: Karl Ramert

Rune Lillieström

Rätt utdraget betygar i tjänsten

rektor

Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren,
Vänersborg.

Utöver vad som anfördes vid sammanträdet den 22 ds ang. avloppsföretaget från Bergums kyrkskola får jag meddela följande synpunkter. Mot sträckningen som sådan enligt vid sammanträdet framlagt förslag har jag intet att anföra.

Egen andel i det planerade samfällda företaget bör beräknas med hänsyn till att fungerande avlopp för den egna fastigheten redan finns och att endast skolans avlopp är förbjudet för användande av hälsovårdsnämnden. Vid anläggningen bör följande iakttas.

Skador på befintligt täckdikessystem undvikas så långt möjligt.

Befintlig vattenbrunn och -ledning skyddas mot skador nu och i framtiden.

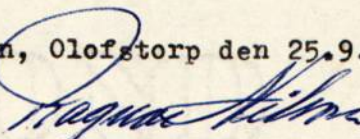
Även avloppsledning från gårdplanen aktas.

Om slambrunn anlägges bör skötsel av denna om möjligt ske vid tillfällen då jordbruket lider minsta möjliga skada. Önskvärt är att onödiga körning över trädgårdsmark undvikas.

För skador eller annat intrång som genom anläggnings-, reparations- eller underhållsarbeten av anläggningen eller delar därav uppkommer skall samfällda företaget utgiva ersättning till fastighetens brukare, varvid skiljemannaförfarande skall tillämpas, om ej uppgörelse i godo kan träffas.

Slutligt ställningstagande till önskemål att för min del ingå i ett samfällt företag för avloppsfrågans lösande kan ej ske förrän kostnadsfrågan i dess helhet kan överblickas och prel. andelsprocent beräknats.

Liden, Olofstorp den 25.9.1959

/Ragnar Nilsson/

VÄGFÖRVALTNINGEN I ÄLVSBOGS LÄN		
Dnr	2/72 - 43/	
IKOM	2 5 MRS. 1960 / 60	
G. ERL.	HANDL.	BESV.
44		12.4.60

Till

Vägförvaltningen i Älvsborgs län

V ä n e r s b o r g.

Ang. Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960 i Bergums socken, Älvsborgs län.

Vid syneförrättning enligt vattenlagen för avledande av kloakvatten och torrläggning av mark till Bergum V:a i Bergums socken har befunnits att av företaget beröres allmän väg nr 942 å sträckan Olofstorp-Gråbo c:a 600 m SO om Bergums kyrka, nämligen mellan punkterna 55+04 - 54+02 enligt plankarta.

Genom företagets ledningar avses avledas dels avloppsvatten från två gårdar och en mindre skola vid Bergums kyrka dels yt- och dräneringsvatten. I framtiden kan möjligen någon ytterligare bostadsfastighet beredas avlopp. Gårdarnas avlopp har redan tidigare avletts genom den befintliga vägtrumman. Avloppsvattnet skall passera föreskrivna slamavskiljare innan det uppnår den aktuella ledningssträckan. Enligt uppgift från markägaren har överenskommit genom muntlig uppgörelse mellan honom och en representant för vägförvaltningen, att vägförvaltningen skulle bekosta den aktuella ledningssträckan.

Jag får med anledning härav föreslå, att det nu aktuella företaget beviljas tillstånd att utnyttja dels den befintliga trumman och dels den av vägförvaltningen eventuellt bekostade ledningen längs vägen, som i så fall önskas förlagd på de i bifogad ritning angivna

djupen.

Anhålles om vägförvaltningens yttrande.

Bifogas: 1 st utdragsritning av Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960.

Vänersborg den 24 mars 1960.

Kurt Dahlgren

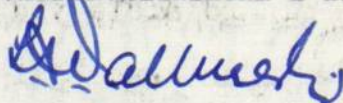
Lantbruksingenjör.

12.4.60

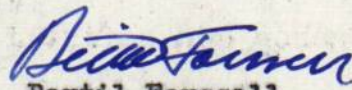
Vid omläggning av väg 942 delen Olofstorp - Gråbo har vägförvaltningen utfört en 87 m lång cementrörledning $\varnothing$ 150 på vägens norra sida - ungefärligen från punkt C till trumman vid punkt B å bifogad ritning. Ifrågavarande ledning, som saknar betydelse för vägens avvattning, har lagts för att upptaga vatten från avskurna dräneringsdiken och torde därför anses tillhöra den berörda fastigheten. Om avloppsföretaget skall utnyttja ledningen är därför markägarens medgivande erforderligt.

Vägförvaltningen anser sig dock ej kunna medgiva att avloppsvatten ledes genom vägtrumman med hänsyn till de konsekvenser detta medför med avseende på nedanförliggande avloppsledning och öppna diken. Vägförvaltningen saknar anledning att påtaga sig de ökade kostnader, som uppstå genom att avloppsvatten inblandas i yt- och grundvatten.

VÄGFÖRVALTNINGEN I ÄLVSBOGS LÄN

L.A. Wallmark

Bertil Forssell

VÄGFÖRVALTNINGEN I ÄLVSBORGS LÄN		
Dnr	3059-43/60	
INKOM	23 APR. 1960	
ÖVERL.	HANDL.	BESV.
80		23.4.60

Till

Vägförvaltningen i Älvsborgs län

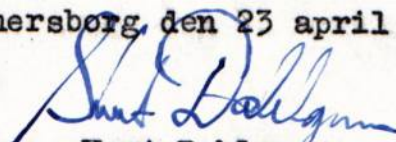
V ä n e r s b o r g .

Angående Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960 i Bergums socken, Älvsborgs län.

I Edert yttrande av den 12 april 1960 över skrivelse i ovannämnda ärende har vägförvaltningen icke givit sin tillåtelse för företaget att använda befintlig trumma. Med anledning av att syneförrättningen, vilken nu handlägges beträffande företaget, reglerar rättigheten att utsläppa kloakvatten bortfaller vägförvaltningens farhågor i detta avseende. Beträffande frågan om fördyrat underhåll för vägen på grund av kloakvattnet föreslås, att vägförvaltningen tillåter användandet av den befintliga trumman under förutsättning att företaget rensar och underhåller de av vägförvaltningen anlagda brunnarna på ömse sidor om trumman. Trummans underhåll och rensning torde därmed icke kunna anses bliva fördyrat genom företagets utförande.

Anhålles om vägförvaltningens yttrande.

Vänersborg den 23 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Vägförvaltningens yttrande:

Ovanstående förslag godkännes.

Vägförvaltningen i Älvsborgs län.

23 april 1960

Pelle Farnell.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Samfällighet A - B</u>							
<u>Bergum Västra 5⁶</u>							
Tore Niklasson							
Brukningsbåtnad							500
<u>Summa</u>							500
<u>Bergum Västra 5¹³</u>							
Alfred Hansson							
åker, lera	1	0,86			3000	600	516
<u>Summa</u>		0,86					516 ^x
<u>Bergum Västra 5¹²</u>							
Karl och Nils Bengtsson	2	0,54			3000	1000	540
<u>Summa</u>		0,54					540
<u>S a m m a n d r a g</u>							
Bergum V:a 5 ⁶							
Tore Niklasson							500
Bergum V:a 5 ¹²							
Karl och Nils Bengtsson							540
<u>Summa</u>							1040
x							
Anm: Båtnaden för Bergum Västra 5 ¹³ har uppkommit redan vid utförandet av sträckan B - C. Den har här beräknats endast för fördelningen av underhållskostnaden.							
v.g.v.							

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Bergum, Olofstorp den 25 april 1960. <i>Kurt Dahlgren</i> Kurt Dahlgren Lantbruksingenjör. <i>Gunnar Larsson</i> <i>Lars Cronman</i> Biträdande godemän.							

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		<u>Sträckan A - B</u>				
54+81-55+02	21	Ledning D=500 genom allmän väg, ingen åtgärd				
55+02-57+01	199	Muffrör D=225 inkl. frakt m	199	5.10	1015	
		Grävning, upptagning av befintlig rörledning, läggning och återfyllning m	199	4.50	896	
		Tätning av rörfogar med rep-slinga av garn och cementbruk eller annat av arbetskontrollanten godkänt tätningsmaterial, inkl. material m	199	2.00	398	
55+99		Brunn B-17 D=600 med väl stampad lerfyllning omedelbart nedströms om brunnen			150	
56+39		Stensil T-11 med väl stampad lerfyllning omedelbart nedströms om stensilen			50	
57+01		Utloppsskydd U-1			25	
		För arbetsledning, extra ersättningar m.m. tillägges.			316	2850
	220	Summa				2850
		<u>Sträckan C - D</u>				
52+20-54+00	180	Lantbruksrör D=150 inkl. frakt m	180	2.50	450	
		Grävning, läggning och återfyllning	180	3.50	630	
52+20		Brunn B-17 D=600 st	1		125	
54+00		" B-3 "	1		125	
		trpt				

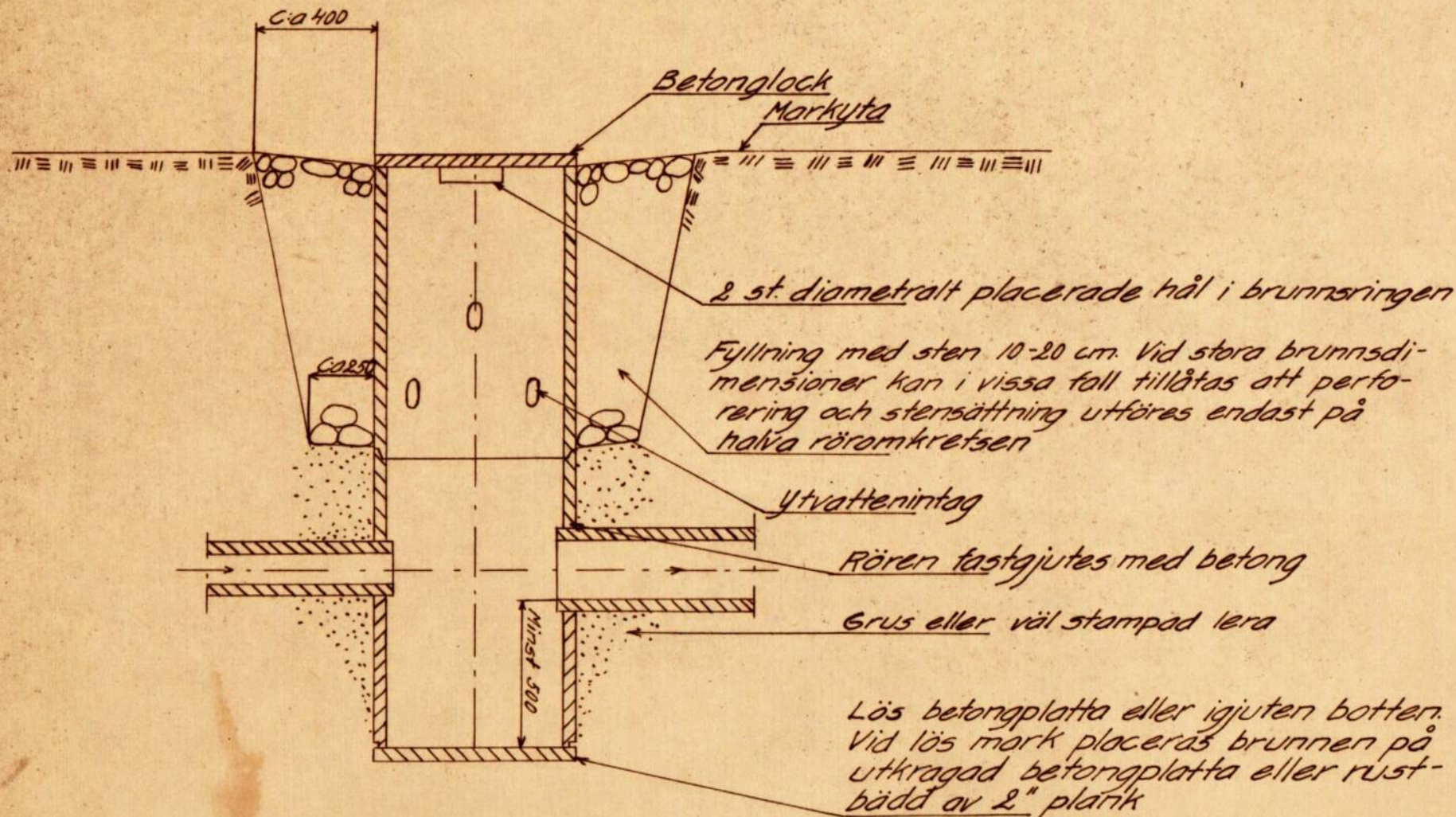
Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		trpt				
		För arbetsledning, extra ersättningar m.m. tillägges			170	1500
	180	Summa				1500
		<u>Sträckan D - E</u>				
51+00-52+20	120	Lantbruksrör D=150 inkl. frakt m	120	2.50	300	
		Grävning, läggning och återfyllning m	120	3.50	420	
51+00		Brunn B-17 D=600			125	
52+12		Inkoppling av kloakledning från fastigheten Bergum V:a 5 ¹² helst med T eller Y kopplingsrör			20	
		För arbetsledning, extra ersättningar m.m. tillägges			135	1000
	120	Summa				1000
		<u>Sträckan E - F</u>				
50+00-51+00	98	G-muffrör D=150 med gummiringar, inkl. frakt m	98	6.25	613	
		Grävning, läggning och återfyllning m	98	3.00	294	
50+00(F)		Inkoppling av kloakledning från fastigheten Bergum V:a 5 ² med Y-rör och ev. krokrör inberäknat G-muffrör D=150 med gummiringar samt grävning, läggning och återfyllning, 22 m			125	
		trpt				

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		trpt				
		För arbetsledning, extra ersättningar m.m. tillägges			118	1150
	98	Summa				1150
		<u>Sträckan F - G</u>				
48+67-50+00	133	G-muffrör D=150 med gummi- ringar, inkl. frakt m	133	6.25	831	
48+67-48+77		Grävning, läggning och åter- fyllning m	10	4.00	40	
48+77-49+17		Sprängning av rörgrav i berg m	50	40:-	2000	
49+17-49+40		" " " " " "	23	35:-	805	
		Grävning av rörgrav i stenig jord m	23	1.50	35	
48+77-49+40		Underlag av grus minst 10 cm tjockt lager m ³	9	28.50	257	
		Läggning av rör m	63	1.00	63	
48+79-49+37		Isoleringslager av grane- le rad masugnsslagg runt röret och minst 20 cm ovan- på ledningen m ³	18	25.20	454	
48+77-49+40		Återfyllning, resten av rörgraven m	63	1.00	63	
49+40-49+92		Grävning, läggning och åter- fyllning i stenig jord m	52	5.00	260	
49+92-50+00		Grävning, läggning och åter- fyllning m	8	3.50	28	
48+67		Fastgjutning av ledning i trpt				

[illegible]

Mått i m.m.

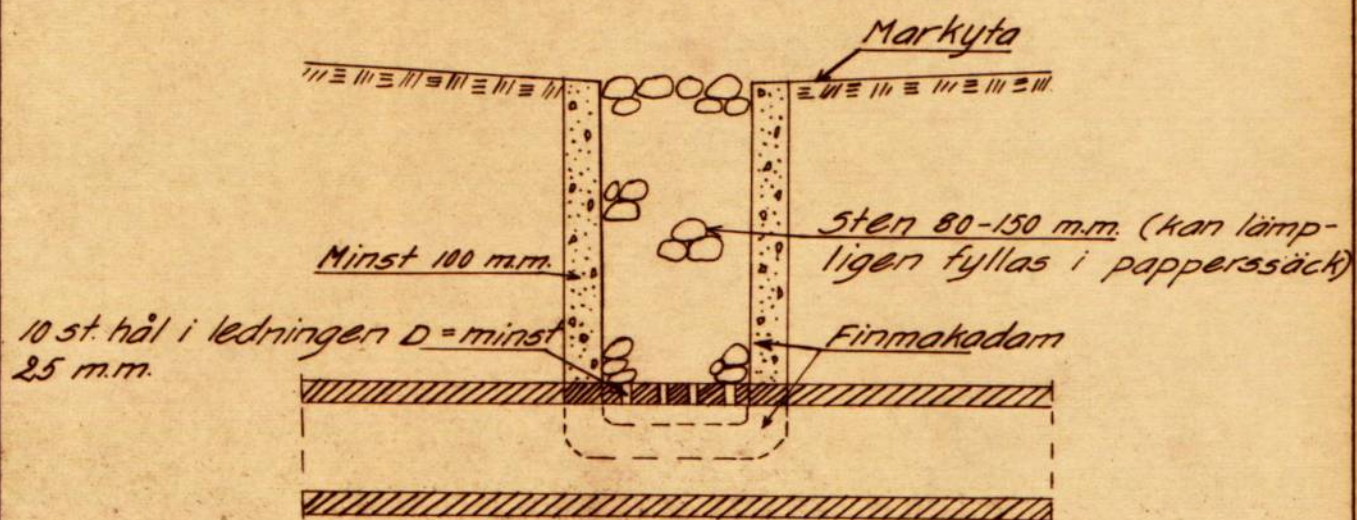
Översta brunnringens överkant skall om inte annat överenskommes med markägaren läggas i höjd med markytan.

Brunn

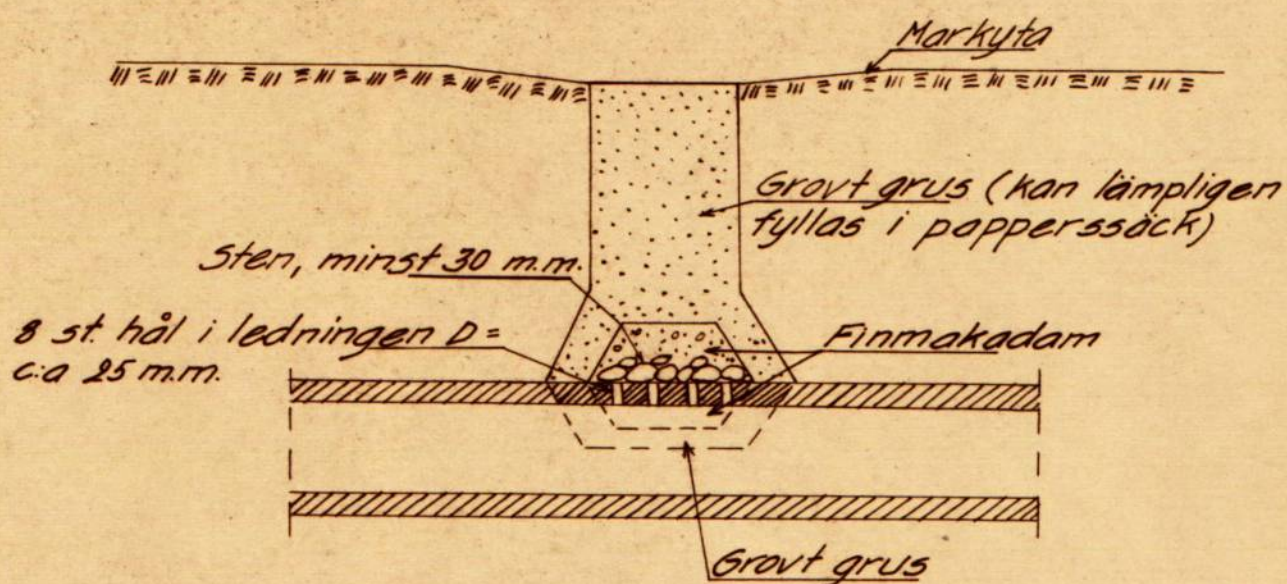
Typritning B-17

Bilaga

stensil T-11

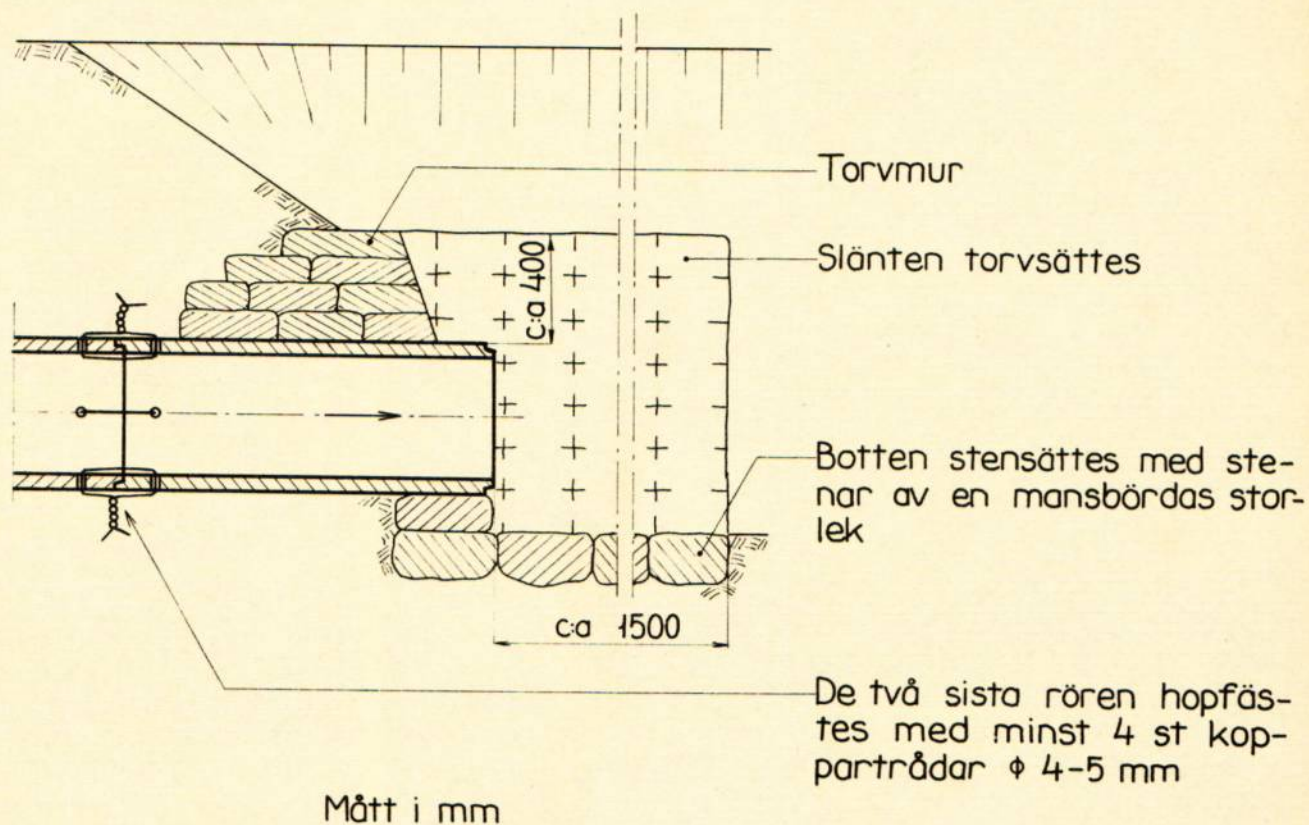
Grusfilter T-12

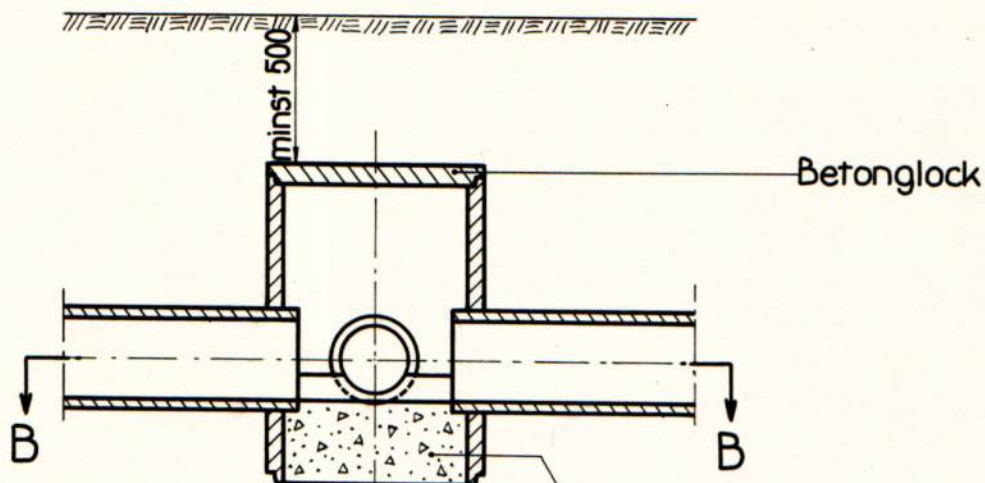
Bilaga

Typritning U-1

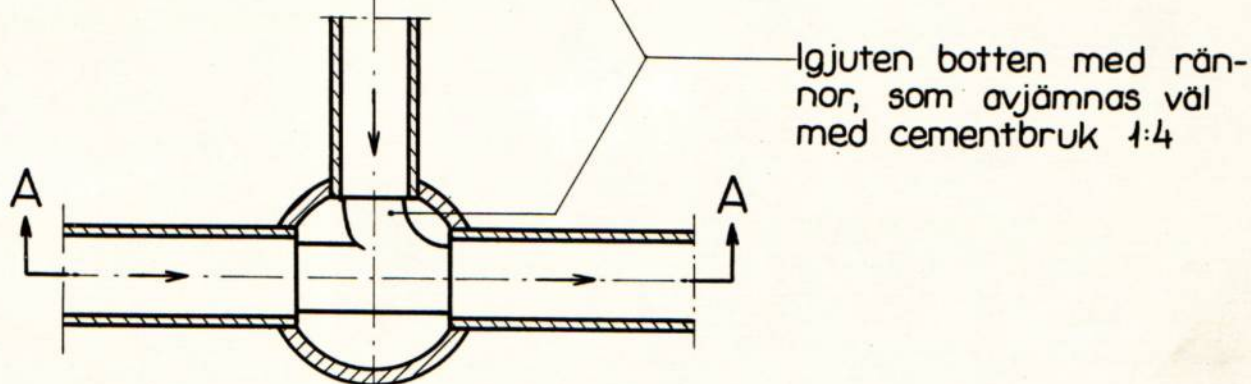
UTLOPP

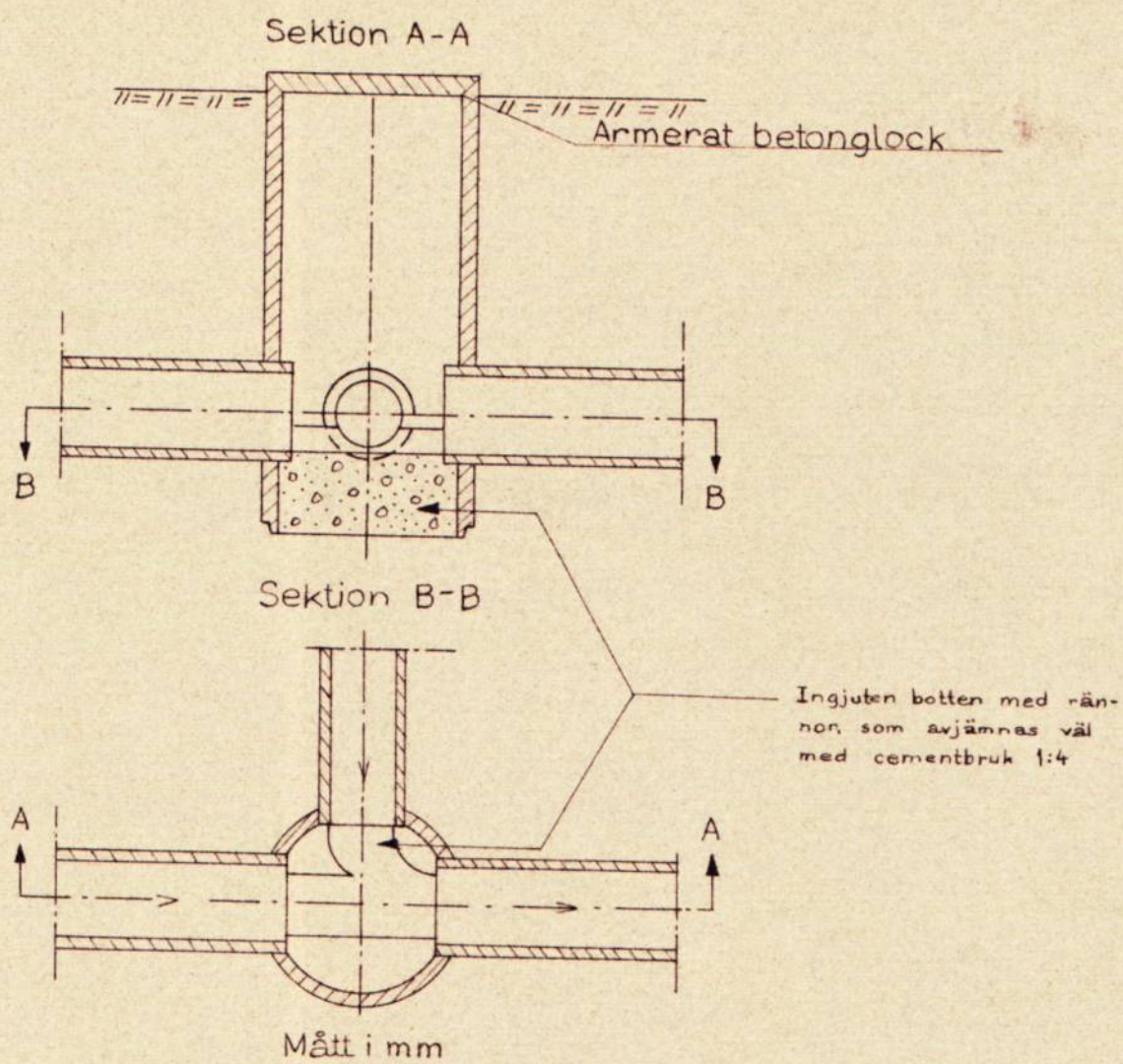
Sektion A-A

Sektion B-B

Mått i mm

Fördelning av anläggningskostnaderna.

Fastighet, ägare	sök. = s	D e l a k t i g h e t									1 totala an- läggn.kostn.	
		Torrlägg.n.intr.				Kloakintresset					ber. kostn. kr	verkl. kostn. %
		Båtn.	Kostn.str.			Po- äng	Kostn. str.					
			A- B	C- D	A- B		C- F	C- F be- gräs	F- G			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
Bergum V:a 5 ⁶ Tore Niklasson	-	500	1679							1679	13,65	
Bergum V:a 5 ¹³ Alfred Hansson	-		-	-	-	-	-	-		-	-	
Bergum V:a 5 ¹² Karl o. Nils Bengtsson	-	540		310	25	189	539	340		839	6,82	
Bergum V:a 5 ² Ragnar Nilsson	-				35	264	754	808		1072	8,72	
Bergum V:a 6 ¹⁰ Stora Lundby skolstyrelse	s				95	718	2047	2192	5800	8710	70,81	
Summa		1040	1679	310	155	1171	3340	3340	5800	12300	100,00	

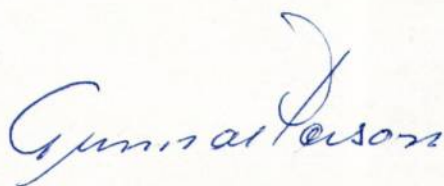
Anm: Bestämmelserna i vattenlagen 7 kap. 27 § angående icke sökandes maximala deltagningsskyldighet bör beaktas vid den slutliga kostnadsfördelningen.

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

Bil. D.

Fördelning av framtida underhållskostnader.

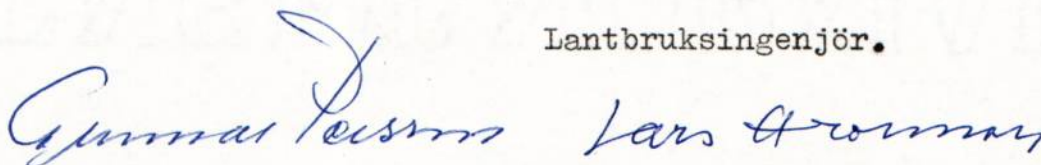
Fastighet, ägare	D e l a k t i g h e t								
	Torrläggningssintr.				Kloakintresset				i under- hålls- kostnader %
	Båtn.	Kostn. str.			Poäng	Kostn. str.			
		A - B	B - C	C - D		A - B	B - F	F - G	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Bergum V:a 5 ⁶ Tore Niklasson	500	1679				-			4,30
Bergum V:a 5 ¹³ Alfred Hansson	516		181			-			1,56
Bergum V:a 5 ¹² Karl och Nils Bengtsson	540			310	25	189	590		9,37
Bergum V:a 5 ² Ragnar Nilsson	-				35	264	826		9,38
Bergum V:a 6 ¹⁰ Stora Lundby skolstyrelse	-				95	718	2243	5800	75,39
Summa		1679	181	310	155	1171	3659	5800	100,00

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

A r b e t s f ö r e s k r i f t e r

tillhörande förslag till Bergums kloaklednings- och dikningsföretag
år 1960.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst
var 50:de meter verkställas av sakkunnig person.

Före maskingrävning skall företagets styrelse och vederbörande
entreprenör förvissa sig om huruvida elkablar eller telekablar kunna
komma att beröras av arbetet. Televerket utmärker vid anmodan kostnads-
fritt sina kablar. Hänvändelse sker enklast till närmaste telefon-
station, som omgående meddelar vederbörande ingenjörskontor.

Vid arbetets utförande är att iakttaga

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan vederbörande ägares
medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord; om vägbana
genomgräves skall densamma snarast möjligt återställas i full-
gott skick;

att betongrör skall vara minst 4 veckor gamla och provade med avseen-
de på täthet och hållfasthet samt i övrigt tillverkade enligt de
bestämmelser, som är fastställda för föreslagna rör (1950 års
normer för lantbruksrör och 1949 års betongrörsnormer);

att den i förslaget angivna bottenlinjens höjd avser ledningens
inre bottenlinje;

att flukter utsätts före grävningen, så att ledningen erhåller den
i förslaget angivna lutningen;

- att rörledning ej må nedläggas direkt på berg eller sten, utan skall läggas på rörbädd av minst 10 cm tjockt, väl avjämnat lager grus eller sand;
- att muffrör icke tillåtas vila enbart på muffarna utan skall hava god anliggning längs hela rörkroppen;
- att rörutlopp lämpligen utföres av 3 st med cementbruk fast sammanfogade betongrör på rustbädd av $2\frac{1}{2}$ " - 3" plank, som har minst 3 meters längd, eller enligt typritning U-1;
- att pinnad grästorv anbringas kring rörutloppet samt om så erfordras i det öppna dikets botten och slänter;
- att tegelrörsledningar vid in- och utlopp i brunnar avslutas med ett betongrör, samt att, om vederbörande markägare så påfordrar, skall första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, inkopplas i samband med utförandet av brunnen ifråga;
- att tegelrör icke utan särskilt tillstånd må inkopplas på betongrörsledningar;
- att ledning ej får överskottas, förrän densamma av vederbörande kontrollant avsynats, varjämte ledningssträckan E - F - G skall täthetsprovas genom vattenfyllning. (Observera dock sprängningsrisken.);
- att innan fullständig täckning sker, rören skall höljas till minst 0,30 meters djup med stenfri jord eller enligt anvisningar i kostnadsförslaget vid punkterna 55+99 och 56+39 föreskriven lerfyllning skall utföras med styv lera, som utfyller hela tvärsektionen, enligt anvisningar;

att uppschaktade jordmassor i sin helhet skall återfyllas på ledningen, såvida markägaren ej önskar erhålla överblivna jordmassor utplanerade;

att gränsmärken ej må ändras till sina planlägen eller täckas med jord, om icke dessförinnan genom vederbörande lantmätares försorg nya punkter blivit utsatta;

att alla arbeten utföras i noggrann överensstämmelse med ritningar och föreskrifter i kostnadsförslaget samt kontrollantens anvisningar;

att all rörläggning och andra betongarbeten skall utföras av fullt kompetenta arbetare;

att det åligger entreprenör att taga del av denna arbetsbeskrivning.

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

Bil. F.

Översiktskarta.

Skala 1:100000

blad 33 Borås

U t l å t a n d e

angående Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960 i Bergums socken, Älvsborgs län.

1. Ändamål, läge m.m.

Med företaget avses att avleda kloakvatten enligt 8 kap. vattenlagen, men genom dess utförande erhålles även viss dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen. Mot företagets utförande på sätt i detta utlåtande närmare finnes angivet möter enligt synemännens förmenande ej laga hinder.

Företaget är beläget inom Göta älvs nederbördsområde nr 108, ca 0,1 - 0,6 km öster om Bergums kyrka.

Läget framgår av bifogad översiktskarta på vilken torrlägningsområdet utmärkts med röd färg, medan det område, som avvattnas till företagets nedersta punkt, utmärkts med blå linje.

Syneförrättningen, vilken handlagts med biträde av godemän, har givits den utsträckning, som sökandena yrkat och som förefintliga fallförhållanden och sanitära förhållanden nödvändiggjort. Företaget omfattar sålunda de arbeten, som detta utlåtande jämte bilagor och tillhörande ritningar utvisar.

2. Plankarta, profilritningar och höjdsystem.

Över de berörda området har en karta upprättats med ledning av förefintliga täckdikningsplaner och äldre kartor från Lantmäterikontoret. Den mark, som ur torrlägningsynpunkt ansetts direkt beroende

av företaget har å plankartan begränsats med en blå streckad kurva, inom vilken svarta siffror anger markytans höjdläge i använt höjdsystem. Berörda byggnaders läge har ävenledes angivits på kartan. Rörledning be-tecknas med röd linje och brunn med röd ring.

Över avloppen har även upprättats profilritningar, som anger förhållan-dena vid undersökningstillfället och varå de föreskrivna arbetenas detal-ger finns åskådliggjorda.

Till ledning vid företagets utförande och underhåll har fixpunkter inhuggits och dessa beskrivs å plan- och profilritningarna. Som utgångs-punkt för avvägningarna har använts en fixpunkt med höjden + 85,62 m i rikets allmänna höjdsystem enligt Rikets allmänna kartverks ekonomiska kartor. Det i förslaget använda höjdsystemets nollplan ligger dock en meter lägre, varför denna fixpunkt i förslagets höjdsystem har höjden 86,62 m.

Fixpunkterna får icke utan tvingande skäl förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med ny sådan.

3. Befintliga anläggningar.

För avloppsvattnet från skolan på fastigheten Bergum Västra 6¹⁰ har anordnats en slamavskiljare bestående av två stycken brunnar, varifrån vattnet avletts till en grusbädd enligt uppgift förlagd direkt på det befintliga berget, i vilket även brunnarna delvis nedsprängts. Sedan det påtalats att risk för infektion av grundvatten kan tänkas uppkomma, liksom andra sanitära olägenheter, har syneförrättning för tillstånd att avleda kloakvatten sökts.

Det har därvid befunnits lämpligt att även två andra fastigheters avloppsvatten skulle avledas gemensamt med skolans. Även dessa fastigheter har för närvarande bland annat W.C. kopplat till mindre slamavskiljare och därifrån avleds vattnet via dräneringssystem, som dock inte kan beräknas komma att fungera tillfredsställande.

4. Omfattning, planläggning m.m.

Företaget omfattar avloppen A - B - C - D - E - F - G sammanlagt 832 m av vilka dock sträckan B - C redan utförts. Det har emellertid ifrågasatts, huruvida andra sträckningar hellre borde väljas. Sålunda har bland annat undersökts möjligheterna att leda avloppsvattnet från skolan mot nordost eller väster till någon av de där befintliga mindre bäckarna. Visserligen skulle detta innebära något mindre förorening av Lärjeåns vatten, men eftersom vattenföringarna i dessa bäckar är liten skulle det kunna innebära en alltför hård belastning för vattendragen, om ytterligare kloakvatten utsläpptes i dem.

Dikessträckan B - C har redan anlagts på vägförvaltningens bekostnad. Markägaren, som även är ägare till ledningen, har givit tillstånd åt företaget att utnyttja ledningen.

Observeras bör att avlopp från djurstallar icke beräknats komma att tillföras företagets ledningar, enär detta knappast är förenligt med bestämmelserna i Kungl. Maj:ts kungörelse om förprovning rörande åtgärder till motverkande av vattenförorening m.m. (583/1956).

5. Recipient.

Avloppsvattnet från företaget utmynnar i Lärjeån, vars nederbördsområde uppgår till ca 65 km² vid utsläppspunkten. I ån utsläppes av-

loppsvatten även från annan bebyggelse i icke obetydlig utsträckning.

6. Reningsanordningar.

Innan kloakvattnet utsläppes i företagets ledningar skall det ha passerat slamavskiljare av typ trekammarbrunn eller jämförbar anordning. Slamavskiljarna skall rensas från slam minst en gång årligen eller oftare om slamrummets storlek så erfordrar. Det har för övrigt ifrågasatts huruvida ytterligare reningsanordningar skulle utföras med hänsyn till recipienten. Givetvis vore detta önskvärt, men med hänsyn till de relativt stora kostnader detta skulle medföra har syne-
männen ansett sig för närvarande icke böra framtvinga detta. I den mån belastningen ur förorenings synpunkt ökar i Lärjeån måste detta beslut emellertid omprövas. Det torde i så fall vara lämpligt att placera ett sandfilter eller annan lämplig anordning invid brunnen i punkt D, varvid dock ytvatten icke bör insläppas i ledningarna uppströms därom. Det vore givetvis dock att rekommendera att ett höggradigare reningsverk anlades redan nu, vilket väsentligt skulle minska riskerna för sådana ersättningsanspråk, varom nämnes sist under punkt 9 nedan.

Observera att ur ledningssystemet ovan punkt G läckage ej får förekomma.

7. Vattenmängd och dimensionering.

Dikenas dimensioner har bestämts under antagande av en avrinning av 2,5 - 3,0 l/s ha. Avrinningen i olika punkter blir då:

Tabell 1.

Avlopp läge	å ha	NO berg. ha	Dimension HQ l/s	NHQ l/s	I o/oo	D mm	K l/s
52+20	3,0		9,0	6,0	6,0	150	13,0
54+00	6,6		16,0	13,0			
55+02	16,0	0,5	45,0	33,0	17,0	225	65,0

8. Broar och trummor.

Av syneförrättningen berörs en trumma under allmän väg i punkt 54+81 - 55+02. Vägförvaltningen i länet har i särskilt yttrande givit tillstånd att trumman får utnyttjas jämväl för kloakvattnet under förutsättning att brunnarna på ömse sidor om vägen rensas och underhålls av kloakledningsföretaget.

9. Ersättningar.

Framställning om ersättning för skada å växande gröda, därest skada å dylik skulle uppkomma vid företagets utförande, skall göras skriftligen till arbetsstyrelsen senast en månad efter skadans vållande. Ersättningens storlek bör därvid bestämmas av två stycken av arbetsstyrelsen tillkallade, ojäviga, i jordbruk kunniga män, lämpligen skiftesgodemän.

Även i övrigt skall ersättningar utgå för de skador, som kan komma att uppstå vid företagets utförande. Ersättningsreglering skall ske på liknande sätt, som stadgats beträffande skördeskador. Skador på täckdikningsledningar liksom andra skador skall dock i möjligaste mån avhjälpas på företagets bekostnad.

Yrkanden om ersättningar för försämrade sanitära förhållanden längs Lärjeån har icke framförts. Eftersom det torde vara omöjligt att i förväg bedöma storleken av skador och intrång genom företagets utförande, har ersättningar härför icke heller beräknats. I den mån skador till följd av avledande av kloakvatten inträffar skall emellertid den som utsläpper kloakvatten svara för den skada han kan ha vållat härigenom.

10. Kostnad.

Enligt kostnadsförslaget, bil. B, har arbetskostnaderna för företags utförande, inberäknat tillägg för arbetets ledning, kontroll och oförutsedda utgifter, men med undantag av förrättningskostnaderna, beräknats till 12.300:- kronor.

11. Båtnad och kostnadsfördelning.

Den båtnad, som ur dikningssynpunkt tillskyndas markerna genom företags utförande, har i enlighet med värderingslängden, bil. A, av sy-
nemännen uppskattats till 1.040:- kronor.

Fördelningen av kostnaderna mellan de olika fastigheterna har skett enligt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap. 23 och 24 §§ samt 8 kap. 10 och 18 §§. Kloakvattnets normala mängd och beskaffenhet från de olika fastigheterna har beräknats med ledning av aktuella förhållanden. Fastigheterna har därvid åsatts poängtal med ledning av följande tabell:

	Poäng
Grundpoäng per lägenhet med högst ett kök eller en kokvrå och högst två rum	10
Tillkommer för varje rumsenhet därutöver	1
Tillkommer för:	
Wc, per lägenhet	4
Dusch, per lägenhet	2
Badrum, ingående i lägenhet	3
" gemensamt för varje lägenhet	2
Tvättstuga, per lägenhet eller hushåll inom fastigheten	2
Ladugård eller stall med intill två storkreatur	3
För varje storkreatur utöver två	1
Vattenpost för bevattning av trädgård (dock ej handels-trädgård) spolning av bil, traktor m.m.	2

För varje motordrivnet fordon (bil, traktor eller buss).
utöver ett

1

Fastigheterna har därvid erhållit de poängtal, som kolumn 6 i kostnadsfördelningslängden, bil. C, anger. Vid beräkningen av skolans poängtal har elevantalet omräknats till antalet normalfamiljer. Delaktigheten mellan kloakintressenterna har därefter ansetts böra vara direkt beroende av fastigheternas poängtal.

För att erhålla jämförelse i deltagningsskyldigheten mellan kloakintressenter och torrläggningssintressenter har varje poäng bedömts motsvara 0,15 l/s vid jämförelse med den normala högvattenmängden. Totala poängtalet = 155 blir då omräknat i normal högvattenföring $0,15 \cdot 155 = 23$ l/s. På så sätt erhålles för de olika dikessträckorna:

<u>Sträcka</u>	<u>Kostnad</u>	<u>"Kloakdelaktighet"</u>	<u>Torrläggningsdelaktighet</u>
A - B	2850 kr	$\frac{23 \cdot 2850}{23+33} = 1171$ kr	$\frac{33 \cdot 2850}{23+33} = 1679$ kr
B - C ^x	500 kr	$\frac{23 \cdot 500}{23+13} = 319$ kr	$\frac{13 \cdot 500}{23+13} = 181$ kr
C - D	1500 kr	$\frac{23 \cdot 1500}{23+6} = 1190$ kr	$\frac{6 \cdot 1500}{23+6} = 310$ kr

Ur torrläggningssynpunkt skulle uppenbarligen dikessträckan A - B kunna bilda en egen samfällighet. Med hänsyn till avloppsvattnet kan detta icke tillåtas, enär hela ledningssträckan måste utföras

^x Denna sträcka har endast medräknats för fördelning av underhållskostnaderna.

samtidigt. Sträckan A - B har därför i stället ur torrläggningssynpunkt fått utgöra en separat avdelning. Studerar man vidare sträckorna B - C och C - D framgår omedelbart att även dessa bildar särskilda avdelningar var för sig.

Med ledning av ovanstående har fördelning av anläggningskostnaderna genomförts enligt bilaga C. Dikessträckan F - G, som visat sig särskilt kostsam, har därvid förutsatts böra betalas av ägaren till Bergum Västra 6¹⁰ ensam. I kolumn 9 har den beräknade delaktigheten för Bergum Västra 5¹² begränsats emedan beräkning visar, att rörledningarna B - C - D - E skulle för fastighetens del kunna ersättas genom förstoring och komplettering av ledningar i upprättad täckdikningsplan för en kostnad av 650 kronor. Därvid skulle den befintliga ledningen belägen ca 150 m österut användas. Fastighetens andel i de beräknade kostnaderna för dikessträckan skall alltså utgöra maximalt 650 kronor.

På samma sätt har delaktigheten för Bergum Västra 5² prövats. Enskild rörledning skulle här emellertid komma att kosta 1300 kronor, vilket såsom framgår av kolumn 11 överstiger den beräknade delaktigheten.

I kolumn 12 slutligen kan utläsas varje fastighets procentuella andel i de verkliga anläggningskostnaderna. Bestämmelserna i vattenlagens 7 kap. 27 § skall dock iakttagas vid den slutliga fördelningen av kostnaderna. Enligt denna är en icke sökande till företaget icke skyldig att för sin torrläggning vidkännas större bidrag till kostnaden än vad som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Därtill kan givetvis läggas delaktigheten för kloakavlopp.

Förrättningskostnaderna skall likaledes fördelas efter denna längd, men först sedan företaget utförts. Vid förrättnings avslutande förskotteras de nämligen av den sökande i enlighet med bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 79 och 80 §§. Vilken av delägarna, som är att betrakta såsom sökande till förrättningen, är angivet i kostnadsfördelningslängdens kolumn 2.

12. Vattendomstolsavgift.

Avgift, varom förmäles i vattenlagen 11 kap. 95 §, skall ej erläggas.

13. Arbetets utförande.

Jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap. 62 § bestämmes ifråga om företaget ytterligare:

att det skall, därest någon av sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar,

att arbetena för företags utförande bör genom entreprenad överlåtas på därför lämplig person på de villkor, som befinns för delägarna mest gynnsamma och betryggande. Med entreprenören bör kontrakt i överensstämmelse med detta utlåtande upprättas,

att arbetsföreskrifterna, bil. E, noga skall efterföljas,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft och bör vara slutförda senast år 1965 samt

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

14. Framtida underhåll.

Företaget skall underhållas, om någon det påfordrar.

Framtida underhållskostnader skall fördelas enligt kolumn 10 i den särskilda fördelningslängd, som gäller för underhållskostnader, bil. D. I underhållet skall icke ingå grenledningen till slamavskiljaren vid F men däremot dikessträckan B - C och brunnarna vid punkterna 54+81 och 55+02. Med hänsyn härtill har även fastigheten Bergum Västra 5¹³ ansetts böra bli delaktig i underhållskostnaderna. Ej heller har delaktigheten för Bergum Västra 5¹² begränsats i detta fall.

För Bergum Västra 5⁶ har synemännen funnit skäligt att begränsa delaktigheten i framtida underhållet, så att den kommer att motsvara fastighetens nytta av företaget = 500 kronor. Hur delaktigheten beräknats torde för övrigt framgå av längden.

Trumman under allmänna vägen underhålls av vägförvaltningen.

I den mån väsentligt ändrade förhållanden inträffar, kan vattendomenstolen på ansökan ändra här givna föreskrifter jämlikt vattenlagen 8 kap. 40 och 41 §§.

Underhållsarbeten skall göras på årstid, då växande gröda tager minst skada, men skulle trots detta skador på gröda uppstå, skall ersättningar utgå efter samma villkor, för vilka redogjorts under rubriken "ersättningar".

15. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna enligt föreskrifterna i vattenlagen 7 kap. 64 §.

Styrelsens åliggande är bland annat:

- att anskaffa lämplig entreprenör,
- att själv och genom tillkallad sakkunnig person övervaka, att arbetena utföres i överensstämmelse med förslaget,
- att verkställa behövliga utdebiteringar och fördelning av kostnaderna,
- att föra räkenskaper över utgifter och handhavda medel,
- att ombesörja dikenas vidmakthållande och uppreprensning samt
- att i övrigt vidtaga alla åtgärder, som kan befrämja arbetets verkställande och vidmakthållande.

Styrelsen skall dessutom tillse, att kloakvattnen som utmynnar i företagets ledningar varit föremål för ovan fastställd slamavskiljning. Med anledning därav skall styrelsen kontrollera, att slamavskiljarna rensas så ofta behov därav föreligger, dock minst en gång årligen.

Till företaget hörande kartor och handlingar skall förvaras av därtill särskilt utsedd person och av denne hållas tillgängliga för envar, som vill taga del av desamma eller göra avskrifter eller anteckningar.

16. Företagets namn.

Företaget skall benämnas Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960.

17. Besvärshänvisning.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 85 § har den, som önskar föra talan mot förrättningen att inom 60 dagar från denna

dag ingiva sina till Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg ställda besvär i tre exemplar. I besvären skall fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill. Vid besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

18. Utlåtandets verkställighet.

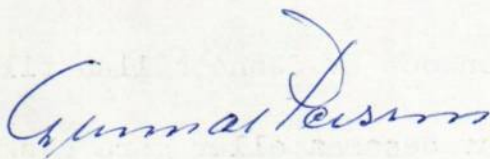
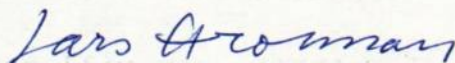
På grund av bestämmelserna i vattenlagen 8 kap. 38 § skall synemännens utlåtande underställas Västerbygdens vattendomstols prövning och synemännens utlåtande med de ändringar, som domstolen kan ha meddelat, ha vunnit laga kraft, innan företagets utförande får påbörjas. Dessutom skall länsstyrelsen i länet ha underrättats angående styrelseval.

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör.

Biträdande godemän.

Sammanställning över förrättningskostnader

för

Bergums kloaklednings- och dikningsföretag år 1960.

	Kronor
Ersättning till statsverket enligt lantbruksnämnds- taxan	1499:-
Hantlangningskostnader m.m.	25:-
Annonser	152:-
Flygfotokarta	81:-
Godemännens rese- och arvodeskostnader	<u>173:-</u>
Summa kronor	<u>1930:-</u>

Bergum, Olofstorp den 25 april 1960.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör, förrättningsman.

RAPPORT över verkställd besiktning

Företagets namn

Bergums kloaklednings- och dikningsföretag
år 1960

Socken

Bergum

Län

Älvsborg

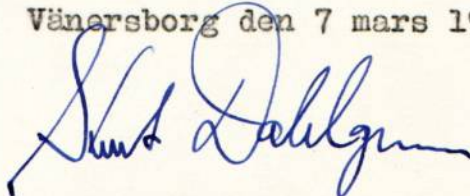
Ordf. i styrelsen — Förtroendeman — Ende intressent

Lantbrukare Josef Relesjö, Dansered, Olofstorp.

Statligt stöd bev. av lbrstn den	Bidrag till utförandet, kr	Bidrag till rensning, kr	Lån, kr
Statligt stöd bev. av lbrnämnden den	Bidrag till utförandet, kr		
Arbetsid jml. V. L. 10:62 1965	Förlängning jml. V. L. 7:58	Kontrakterad arbetsid	Kontrakterad arbetsid förlängd till
Nu tillstyrkes till utbetalning	av bidrag till utförandet, kr	av bidrag till rensning, kr	av lån, kr
Besiktning verkställd den 6 mars 1961	Besiktning verkställd av 1:ste ass. Ingemar Carlson		

Vid besiktningen konstaterades att hela företaget utförts i full överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen, varför detsamma har godkänts.

Vänersborg den 7 mars 1961.

Lantbruksingeniör.

B. & U.M. 6/1960

Dom B 6/1960

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i underställt mål rörande Bergums
kloaklednings- och dikningsföretag
år 1960 inom Bergums socken,
Älvsborgs län; given i Vänersborg
den 27 september 1960.

Den 25 april 1960 meddelade lantbruksingenjören Kurt Dahlgren jämte gode män utlåtande angående ovannämnda företag.

Bevär över utlåtandet har icke inom laga tid inkommit till vattendomstolen.

Statens vatteninspektion har i yttrande till vattendomstolen anfört: Göteborgs stad är fram till år 1965 beroende av Lärjeån som reservvattentäkt. Då åns vattenföring varierar inom rätt vida gränser, men lågvattenföringen är relativt låg, är en höggradig behandling av avloppsvattnet önskvärd. Med hänsyn till det ringa antalet anslutna personer synes emellertid de föreslagna reningsåtgärderna kunna godtagas under förutsättning

an avgift.

Lantbruksnämnden i Älvsborgs län, Vänersborg.

att belastningen ur förreningssynpunkt icke väsentligt ökar i Lärjeån. Då för vattentäktens utnyttjande så erfordras, måste klorering av det utgående avloppsvattnet ske. - Skötselinstruktion bör utfärdas för anläggningen och särskild person utses att ansvara för den regelbundna kontrollen.

Vattendomstolen finner hinder ej möta mot fastställande av utlåtandet. Detta bör dock föras med de tillägg, som framgår av vatteninspektionens yttrande. En skötselinstruktion bör lämpligen utfärdas av distriktsingenjören för vatten och avlopp i länet eller åtminstone vara godkänd av denne.

Vattendomstolen erinrar dock att - vilket även framgår av det underställda utlåtandet - om belastningen ur förreningssynpunkt ökar i Lärjeån, ytterligare reningsåtgärder kunna bli erforderliga.

Vattendomstolen fastställer det underställda utlåtandet med följande tillägg: Klorering måste ske av det utgående avloppsvattnet, när detta erfordras för Lärjeåns utnyttjande som vattentäkt. En skötselinstruktion för anläggningen skall fin-

nas, vilken skall vara utfärdad eller godkänd av distriktsingenjören för vatten och avlopp i Älvsborgs län. En särskild person skall finnas som ansvarar för den regelbundna kontrollen av anläggningen.

Fullföljdshänvisning, se aktsid. 7.

*brd
p/b*

På vattendomstolens vägnar:

[Signature]
Jörn Jansson

Emot förestående dom har vad icke anmälts; betygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 3 januari 1961.

I tjänsten:

I. Aronson
I. Aronson

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist den **11 oktober** 19**60** före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist den **25 oktober** 19**60** före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.